Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

Aan
de gemeenteraad

Datum 17 mei 2022
Zaaknummer 2022-0075600

Betreft Afdrachten reclameconcessies in relatie tot corona

Vergadering van
Portefeuillehouder: Marco Stam
Begrotingsprogramma Groen en Ruimtelijk Dordrecht
Pijler Fysieke Leefomgeving
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Wegen, Verlichting & Schone Stad
Auteur: Sander van Gulik
E-mail: sl.van.gulik@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Sander van Gulik
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit
aan ESH Media compensatie te verlenen door de afdracht over het jaar 2021 te verlagen met 50%;

aan C&W Lichtmastreclame BV compensatie te verlenen door de afdracht over het jaar 2021 te verlagen met 5%.

Raadsvoorstel
Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?
Uw raad heeft gevraagd om bij corona gerelateerde besluiten met financiële impact betrokken te worden.

Wat is het doel?
De gemeente heeft met drie marktpartijen concessies afgesloten voor reclame in openbare ruimte, waar een afdracht aan verbonden is. Deze reclame exploitanten zijn gehouden om, in ruil voor het recht reclame te maken, afdrachten te doen aan de gemeente. De grondslag hiervoor is vastgelegd in overeenkomsten tussen de gemeente en de exploitanten. Voor het jaar 2021 was in totaal € 368.000,-aan inkomsten begroot. Als gevolg van de coronacrisis en de omzetdaling die daarvan het gevolg is vragen de exploitanten om uitstel van betaling en/of een verlaging van de afdracht over 2021.

Het doel van dit voorstel is om tot passende besluiten op de ingediende verzoeken om compensatie te komen, die recht doen aan de ontwikkelingen (COVID-19). Uw raad heeft gevraagd om bij corona gerelateerde besluiten met financiële impact betrokken te worden. Over het jaar 2020 is ook compensatie verleend door de afdracht over dat jaar te verlagen.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?
ESH Media
ESH exploiteert reclameborden op A0 formaat. Veel van de opdrachtgevers van ESH in de gemeente opereren in de evenementensector en de film, theater en horecabranche. Dit zijn bij uitstek de sectoren die in 2021 opnieuw en ingrijpend zijn getroffen door de overheidsmaatregelen en geen behoefte of (financiële) mogelijkheden hadden om advertenties te laten plaatsten door ESH. Opdrachten bleven nog altijd uit of werden op grote schaal geannuleerd.

Rekening houdend met zowel de overheidsmaatregelen (NOW), de kostenbesparingen die de exploitant zelf heeft kunnen doorvoeren en het ondernemersrisico lijkt een compensatie van 50%

over de afdracht in 2021 redelijk en billijk. Dit is in lijn met branche-informatie die wij zowel mondeling als schriftelijk hebben ontvangen van marktpartijen die opereren op het gebied van buitenreclame.

Gegevens met betrekking tot inkomstenverliezen in 2021 zijn vanuit ESH door hun accountant bevestigd en met ons gedeeld. Daar het gevoelige bedrijfsinformatie betreft is deze informatie niet bij dit voorstel gevoegd.

C&W Lichtmastreclame BV
Vooral de middenstand is in 2021 opnieuw hard geraakt. Terwijl dat juist de branche is waar lichtmastreclame van afhankelijk is. Hoewel er in de markt sprake is van onvoorziene omstandigheden, gelden deze niet of op zijn minst minder voor het segment lichtmastreclames. Op basis van het NOW-register is er zeer beperkt beroep gedaan op steunmaatregelen, waardoor wij de conclusie trekken dat de omzet ook niet scherp gedaald is. Wel zijn ook in 2021 weer opzeggingen gedaan (7 in totaal en voor 2022 ook alweer 14). Desondanks hangen er nog altijd meer lichtmastreclames dan het aantal waarop de garantievergoeding is gebaseerd.

Rekening houdend met zowel de overheidsmaatregelen (NOW), de kostenbesparingen die de exploitant zelf heeft kunnen doorvoeren en het ondernemersrisico lijkt een compensatie van 5% over de afdracht in 2021 redelijk en billijk. Dit is in lijn met de beschikbare branche-informatie met betrekking tot de omzet van exploitanten voor deze reclamevorm.

Gegevens met betrekking tot inkomstenverliezen in 2021 zijn vanuit C&W met ons gedeeld. Daar het gevoelige bedrijfsinformatie betreft is deze informatie niet bij dit voorstel gevoegd.

Ocean Outdoor Nederland
Ocean Outdoor Nederland exploiteert reclamemasten langs snelwegen (A16). In tegenstelling tot 2020 heeft Ocean besloten om geen verzoek tot compensatie in te dienen over het jaar 2021. Het verkeersaanbod en het aantal verkeersbewegingen is in 2021 weer toegenomen en daarmee ook de vraag naar reclame langs rijkswegen.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?
In ons voorstel voor compensatie over 2020 hadden wij al aangegeven dat, indien er ook in 2021 sprake zou zijn van een omvangrijke omzetdaling, er waarschijnlijk opnieuw een voorstel zou worden gedaan voor aanpassing van de afspraken omtrent de afdrachten in 2021. De voorgestelde compensaties zijn qua omvang in lijn met de compensaties die over het 2020 zijn verleend.

De voorgestelde compensatie is gebaseerd op de daling van de omzet van de reclame exploitanten over het hele jaar bezien, dus inclusief perioden waarin er door versoepelingen wel (beperkt) mogelijkheden waren.

Partijen in kwestie hebben in 2021 niet of slecht heel beperkt gebruik kunnen maken van de NOW-regeling voor de personeelskosten en de tegemoetkoming vaste lasten (TVL). De landelijke regelingen hebben daarmee niet voldoende bijgedragen om de volledige (concessie)lasten te kunnen dragen. De verschillende lockdowns hebben ook in 2021 gezorgd voor een forse afname van de omzet.

In de regio hebben bijvoorbeeld ook gemeenten Alblasserdam en Papendrecht besloten om (gedeeltelijke) compensatie te verlenen.

<u>Vonnis Groningen</u>
De Rechtbank Noord-Nederland heeft op op 27 oktober 2021 uitspraak gedaan inzake een bodemprocedure die door het bedrijf Exterion Media was aangespannen tegen gemeente Groningen. Het bedrijf Exterion Media heeft twee concessie-overeenkomsten voor abri's en reclamevitrines met de gemeente Groningen. Deze gemeente heeft naar de mening van Exterion niet voldoende meegewerkt aan een structurele vermindering van de concessie-afdrachten.

De rechtbank heeft de vorderingen van Exterion afgewezen omdat zij vindt dat naar de redelijkheid en billijkheid niet van de gemeente kan worden verlangd om tot een vermindering van de afdracht te komen. Kort samengevat heeft de rechtbank de vorderingen van Exterion afgewezen omdat Exterion niet of onvoldoende inzichtelijk heeft gemaakt hoe groot het exploitatieverlies was en is.

De rechtbank concludeert wel dat de Corona-crisis als een onvoorziene omstandigheid moet worden bestempeld, die niet in de concessieovereenkomsten is meegenomen. Door de ontkoppeling van het verlies van exploitatie-omzet en de waarde van de concessie-overeenkomst

die de rechtbank in deze uitspraak aanbrengt, lijkt de uitspraak ook in andere eventuele rechtszaken hierover niet zo snel anders te worden.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?
Gedurende het jaar (2021) is de lijn steeds geweest: uitstel van betaling is bespreekbaar, maar (gedeeltelijke) kwijtschelding vooralsnog niet. Richting het einde van 2021 zijn gesprekken gevoerd met alle partijen die in Dordrecht buitenreclame exploiteren (in totaal drie). Dit heeft ertoe geleid dat door twee partijen een formeel verzoek tot afdrachtvermindering is ingediend. Op basis van die verzoeken, in combinatie met algemene branche-informatie over het jaar 2021, is per partij gekeken naar een reële compensatie.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?
Besluiten over Afdrachten reclame concessies in relatie tot Corona - Raadsvoorstel;
Hoe wordt dit betaald?
Het totaal van de coronagerelateerde kosten (inclusief deze kwijtscheldingen) blijft passen in het totaal van de ontvangen 'coronacompensatie' van het Rijk. Bij de Bestuursrapportage 2022 wordt de begroting hierop aangepast.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?
Afhankelijk van het uiteindelijke besluit worden per exploitant nadere afspraken gemaakt met betrekking tot de afdracht 2021 in relatie tot (nog openstaande) betalingstermijnen. Zij krijgen hiervan ook een schriftelijke bevestiging.

Met de versoepeling van de coronamaatregelen en de positieve economische vooruitzichten is de verwachting dat we over 2022 geen kwijtschelding meer gaan verlenen. Dit is in lijn met het besluit van het kabinet om vanaf het tweede kwartaal (per 1 april 2022) met het coronasteunpakket te stoppen. Nederland gaat open en ondernemers hebben weer de kans om zonder beperkingen te ondernemen. Dat betekent ook dat er na twee jaar een einde komt aan de steunpakketten.

Het college van Burgemeester en Wethouders

Zaaknummer 2022-0075600

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 17 mei 2022 inzake Afdrachten reclameconcessies in relatie tot corona;

gelet op artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet;
gelet op artikel 25, leden 2 en 3 van de Gemeentewet, artikel 10, lid 2 sub g en artikel 11 van de Wet openbaarheid van bestuur;

overwegende dat:

- door CoOVID-19 minder mensen op straat waren (minder passanten) en vrijwel alle evenementen waren afgelast, waardoor adverteerders zijn gestopt met advertenties of een lagere prijs wilden betalen voor de advertenties omdat het bereik is afgenomen;
- de exploitanten als gevolg van de coronacrisis een substantieel deel van hun omzet verliezen;
- op basis van een juridische analyse geconstateerd wordt dat zonder maatregelen de exploitanten bij een stap naar de rechter een reële kans maken dat de gemeente gedwongen wordt om voor de overeenkomsten afwijkende afspraken te maken over de betaling van de openstaande facturen;
- er sprake is van onvoorziene omstandigheden (COVID-19), maar ook van ondernemersrisico;
- partijen in meer of mindere mate profiteren van de NOW-regeling en zelf ook kostenbesparingen gerealiseerd zullen hebben;
- maatwerk per exploitant mogelijk is, omdat de impact van COVID-19 per reclamevorm verschilt, de nog lopende contractduur uiteenloopt en rekening gehouden moet worden met specifieke contractuele voorwaarden.
- zonder maatregelen (exploitanten kunnen failliet gaan of contracten worden onvrijwillig ontbonden) de gemeente het risico loopt een groter verlies te gaan leiden (operationele kosten, verlies van afdracht na contract beëindiging en een lagere afdracht na heraanbesteding);

b e s l u i t :

aan ESH Media compensatie te verlenen door de afdracht over het jaar 2021 te verlagen met 50%;

aan C&W Lichtmastreclame BV compensatie te verlenen door de afdracht over het jaar 2021 te verlagen met 5%.

Aldus besloten in de vergadering van